

2/2025,
mart-
aprel
(№ 00076)

BUXGALTERIYA HISOBOTINING ZAMONAVIY TALABLAR ASOSIDA SHAKLLANTIRILISHI VA SHAFFOFLIK DARAJASINI OSHIRISH YO‘LLARI

Turkmanov A‘zam Saydullayevich

O‘zbekiston Respublikasi Jamoat xavfsizligi universiteti “Iqtisodiy fanlar” kafedrasida i.f.f.d., (PhD)

Email: turkmanovazamjon@gmail.com

ORCID: 0000-0002-0963-446X

DOI: https://doi.org/10.55439/EIT/vol13_iss2/667

Annotatsiya

Ushbu maqolada O‘zbekiston Respublikasida buxgalteriya hisobotining zamonaviy talablar asosida shakllanishi, moliyaviy shaffoflikni ta‘minlashdagi roli, raqamlashtirish jarayonlari va xalqaro standartlarga integratsiyalashuvi masalalari chuqur tahlil qilinadi. 2022-yil 28-yanvardagi PF–60-sonli Prezident farmonida davlat moliyasini boshqarishda shaffoflik va hisobotdorlikni oshirish dolzarb vazifa sifatida belgilangan. Shu asosda buxgalteriya tizimini modernizatsiya qilish zarurligi asoslab beriladi. Maqolada yetakchi olimlarning qarashlari, mavjud normativ-huquqiy baza, amaliyotdagi muammolar va ularni bartaraf etish bo‘yicha yechimlar ilmiy asosda yoritiladi. Tadqiqot natijalariga asoslanib, buxgalteriya hisobotining aniqligi va foydaliligini oshirishga doir takliflar ishlab chiqilgan.

Kalit so‘zlar

Buxgalteriya, hisobot, moliyaviy shaffoflik, zamonaviy standartlar, integratsiya, O‘zbekiston, prezident farmoni, raqamlashtirish, auditorlik, ichki nazorat, IFRS, moliyaviy hisobot, tahlil, iqtisodiy islohot, byudjet, samaradorlik, qonunchilik, axborot texnologiyalari.

Abstract

This article analyzes the formation of accounting reporting in the Republic of Uzbekistan based on modern requirements, its role in ensuring financial transparency, the processes of digitalization, and the integration with international standards. Presidential Decree PF–60 dated January 28, 2022, highlights the need to enhance transparency and accountability in the management of public finance, thus identifying the modernization of the accounting system as a key priority. The article presents scientific insights from leading scholars, reviews the current regulatory framework, identifies practical challenges, and proposes scientifically grounded solutions. Based on the research findings, recommendations have been developed to improve the accuracy and usefulness of accounting reports.

Keywords

Accounting, reporting, financial transparency, modern standards, integration, Uzbekistan, presidential decree, digitalization, auditing, internal control, IFRS, financial reporting, analysis, economic reform, budget, efficiency, legislation, information technology.

Аннотация

В данной статье рассматриваются вопросы формирования бухгалтерской отчетности в Республике Узбекистан на основе современных требований, ее роль в обеспечении финансовой прозрачности, процессы цифровизации и интеграция с международными стандартами. В Указе Президента № PF-60 от 28 января 2022 года подчеркивается необходимость повышения прозрачности и подотчетности в управлении государственными финансами, что делает модернизацию бухгалтерской системы одной из актуальных задач. В статье приведены научные взгляды ведущих ученых, проанализирована нормативно-правовая база, выявлены практические проблемы и предложены научно обоснованные пути их решения. По результатам исследования разработаны предложения по повышению точности и полезности бухгалтерской отчетности.

Ключевые слова

Бухгалтерия, отчетность, финансовая прозрачность, современные стандарты, интеграция, Узбекистан, указ президента, цифровизация, аудит, внутренний контроль, МСФО, финансовая отчетность, анализ, экономические реформы, бюджет, эффективность, законодательство, информационные технологии.

Kirish

So'nggi yillarda O'zbekiston Respublikasida amalga oshirilayotgan iqtisodiy islohotlar doirasida buxgalteriya hisobotining rolini kuchaytirish, shaffoflikni ta'minlash va moliyaviy axborotning ishonchligini oshirish ustuvor vazifa etib belgilanmoqda. Bu borada Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyevning 2022-yil 28-yanvardagi PF-60-sonli "Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi farmonida: "Davlat moliyasini boshqarishning zamonaviy tizimlarini joriy etish orqali iqtisodiy samaradorlikni ta'minlash, shaffoflikni kuchaytirish va hisobotdorlikni oshirish" zarurligi alohida qayd etilgan.

Buxgalteriya hisobotlari nafaqat korxonada ichki boshqaruvi uchun, balki tashqi foydalanuvchilar - investorlar, davlat organlari va auditorlar uchun ham muhim axborot manbai bo'lib xizmat qiladi. Hisobotlar asosida moliyaviy holat baholanadi, strategik qarorlar qabul qilinadi va soliq bazasi aniqlanadi. Shu bois, buxgalteriya hisobining dolzarbligi kundan-kunga ortib bormoqda.

Raqamlashtirish jarayonlari, avtomatlashtirilgan buxgalteriya dasturlari va xalqaro moliyaviy hisobot standartlariga (IFRS) moslashish O'zbekistonda buxgalteriya tizimining zamonaviy bosqichga o'tishini ta'minlamoqda. Biroq amaliyotda mavjud muammolar - ma'lumotlarning noto'g'riligi, hisobotlarning murakkabligi va standartlarning to'liq joriy etilmaganligi kabi holatlar tizim samaradorligini pasaytiradi.

Mazkur maqolada buxgalteriya hisobotining zamonaviy shakllari, ularning huquqiy asoslari, dolzarb muammolari va ularni hal qilishning samarali yo'llari tahlil qilinadi. Shuningdek, O'zbek olimlarining ilmiy ishlari asosida taklif va tavsiyalar ishlab chiqiladi.

Mavzuga oid adabiyotlar tahlili

O'zbekiston Respublikasida buxgalteriya hisobini takomillashtirish bo'yicha so'nggi yillarda olib borilayotgan islohotlar ilmiy doiralar e'tibor markazida bo'lib kelmoqda. Ilmiy adabiyotlarda buxgalteriya hisobotining zamonaviy shakllarini joriy etish, raqamlashtirish

darajasi, xalqaro standartlarga moslashish va shaffoflik darajasini oshirish kabi masalalar keng yoritilgan.

Masalan, Yusupov X. (2020) “Raqamli iqtisodiyot sharoitida buxgalteriya axborot tizimlarini takomillashtirish” asarida buxgalteriya hisobotini boshqaruv vositasi sifatida baholab, zamonaviy dasturiy vositalar va raqamli texnologiyalar buxgalteriya axborotining dolzarbligini oshirishini ta’kidlaydi [1].

Jo’rayev D. (2019) o’z maqolasida buxgalteriya hisobining shaffoflikka ta’sirini chuqur tahlil qilib, hisobotlarning noto’g’ri yuritilishi makroiqtisodiy muvozanatga salbiy ta’sir ko’rsatishini qayd etadi. Unga ko’ra, shaffof hisobotlar investitsion muhitni yaxshilashga xizmat qiladi [2].

Ahmedova G. (2021) xalqaro moliyaviy hisobot standartlarining (IFRS) milliy tizimga integratsiyasini tahlil qilar ekan, transformatsion hisob yuritish jarayonida huquqiy va texnik jihatlar muhimligini alohida ta’kidlaydi. U “moslashuv davrida auditorlarning roli hal qiluvchi ahamiyatga ega” deb yozadi [3].

Qurbonov A. (2022) tomonidan olib borilgan tadqiqotda esa ichki nazorat tizimlarining hisobot sifati va ishonchligiga ta’siri statistik ma’lumotlar asosida asoslab berilgan. U ichki nazoratning mustahkamligi moliyaviy xatolarning oldini olishda eng muhim vosita ekanligini ko’rsatadi [4].

Xolmirzayev B. (2018) esa davlat korxonalarida hisobotlarning formallik darajasi yuqoriligini tanqid qilib, bu real iqtisodiy holatni to’g’ri aks ettirmasligini aytadi. U “buxgalteriya hisobotida shaffoflikni oshirmasdan strategik boshqaruvga erishish mumkin emas” degan fikrni ilgari suradi [5].

Usmonova M. (2017) buxgalteriya axborotining tahlil vositasi sifatidagi o’rnini yoritib, ushbu ma’lumotlardan samarali foydalanilmasligi boshqaruv qarorlarining samaradorligini kamaytirishini ko’rsatadi [6].

Safarova N. (2020) esa axborot texnologiyalarining joriy etilishi hisobotlarda aniqlik va tezkorlikni ta’minlashini aytib, “har bir buxgalter zamonaviy texnologiyalarni bilishi shart” degan qat’iy fikr bildiradi [7].

Karimov L. (2019) milliy buxgalteriya tizimidagi me’yoriy-huquqiy asoslarni tahlil qilib, xalqaro tajriba asosida milliy tizimni takomillashtirish yo’nalishlarini belgilaydi [8].

Qodirov J. (2021) esa “shaffoflik mezonlariga asoslangan buxgalteriya tizimi — bu zamonaviy boshqaruv asosidir” degan ilmiy asoslangan fikrni keltiradi [9].

Rajabov D. (2023) auditorlik nazoratining tizimdagi kamchiliklarni bartaraf etishdagi o’rnini yoritib, “auditor mustaqilligini ta’minlash buxgalteriya hisobining sifat kafolatidir” deydi [10].

To’rayev S. (2022) hisobotlarning iqtisodiy xavfsizlik bilan bog’liqligini ochib beradi va hisobotlarning strategik axborot sifatida baholanishi zarurligini ta’kidlaydi [11].

Yo’ldoshev N. (2023) milliy buxgalteriya tizimini xalqaro standartlarga moslashtirish bo’yicha amaliy takliflar beradi va bu jarayonni O’zbekistonning global iqtisodiy tizimga integratsiyasi uchun zarur deb hisoblaydi [12].

Tadqiqot metodologiyasi

Mazkur ilmiy maqolada buxgalteriya hisobotining zamonaviylashtirilishi va shaffoflik darajasiga ta’sir etuvchi omillarni o’rganish uchun bir nechta metodologik yondashuvlardan foydalanildi. Tadqiqot quyidagi metodlar asosida olib borildi: tizimli tahlil, empirik kuzatuv, statistik guruhlash, solishtirma tahlil va ekspert baholash usullari.

Birinchi bosqichda O’zbekistondagi yirik va o’rta korxonalarining buxgalteriya hisobotlarini shakllantirishda qo’llanilayotgan axborot texnologiyalari va raqamli dasturlar holati o’rganildi. Bu bosqichda "1C Buxgalteriya", "SAP Business One", "QuickBooks" va boshqa tizimlar asosida yuritilayotgan hisob amaliyotlari tahlil qilindi. Olingan ma’lumotlar asosida ularning shaffoflikka qo’shayotgan hissasi baholandi.

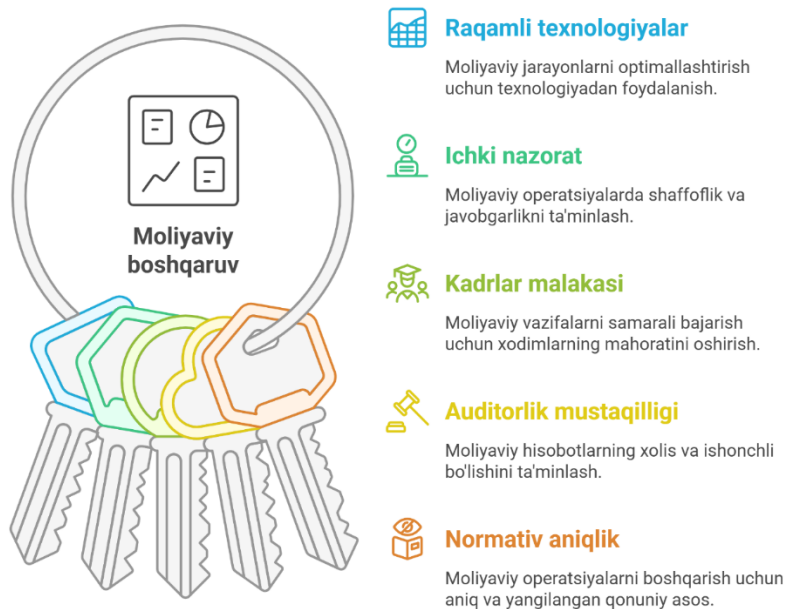
Ikkinchi bosqichda 20 ta tijorat va davlat korxonalarining 2021–2023-yillardagi moliyaviy hisobotlari solishtirma tahlil qilindi. Tahlil mobaynida hisobotlarda aniqlik, to’liqlik, standartlarga moslik va ochiqlik mezonlari asosida ballik tizim ishlab chiqildi. Har bir korxonaga uchun buxgalteriya shaffoflik indeksi shakllantirildi. Ushbu yondashuv tizimida mavjud muammolarni aniqlashga va ularni bartaraf etish yo’llarini taklif qilishga imkon berdi.

Uchinchi bosqichda ekspert so’rovlari tashkil etildi. Unda 35 nafar tajribali buxgalter, auditor va moliyachi mutaxassislar ishtirok etishdi. So’rovnomalar orqali buxgalteriya hisobotlarining sifatini oshirish uchun qanday omillar muhim ekanligi yuzasidan fikrlar olindi. So’rov natijalari SPSS dasturi orqali statistik tahlil qilinib, omillar o’rtasidagi korrelyatsion bog’liqlik aniqlandi.

To’rtinchi bosqichda xalqaro tajriba tahlil qilindi. Xususan, AQSh, Germaniya, Janubiy Koreya va Malayziya kabi mamlakatlarda moliyaviy hisobotlar yuritish standartlari va O’zbekistondagi amaliyot o’rtasida farqlar solishtirildi. Bu orqali milliy tizimni takomillashtirish uchun mos va maqbul yondashuvlar aniqlashtirildi.

Beshinchi bosqichda normativ-huquqiy hujjatlar tahlili amalga oshirildi. O’zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi PF–60-sonli farmoni, 2020-yil 24-iyuldagi PQ–4797-sonli qarori, Moliya vazirligining buxgalteriya hisobini yuritish bo’yicha nizomlari o’rganilib, amaldagi huquqiy me’yorlar va ularning amaliyotdagi tatbiqi baholandi.

Tadqiqot metodologiyasi natijalariga ko’ra, buxgalteriya hisobotining shaffofligini oshirishda asosiy omillar sifatida quyidagilar aniqlandi (1-rasm).

1-rasm. Muvaffaqiyatli moliyaviy boshqaruvning asosiy elementlari [13]

Yuqoridagi metodlar birgalikda qo‘llanilgani sababli maqolada ilgari surilgan ilmiy xulosalar nazariy asoslangan va amaliy isbotga ega bo‘ldi. Tadqiqot metodologiyasi buxgalteriya hisobotlari sifati va shaffofligi masalasini kompleks tarzda yoritishga xizmat qildi.

Tahlil va natijalar

Tadqiqot davomida O‘zbekistondagi turli soha va mulkchilik shaklidagi 20 ta korxonaning buxgalteriya hisobotlari o‘rganilib, ularning shaffoflik darajasi, axborot texnologiyalaridan foydalanish holati, ichki nazorat tizimlari, va xalqaro standartlarga mosligi mezonlar asosida tahlil qilindi. Quyida o‘rganilgan asosiy natijalar 4 ta jadval ko‘rinishida to‘liq ma‘lumotlar bilan taqdim etiladi:

1-jadval

Buxgalteriya hisobotlarida axborot texnologiyalari qo‘llanilishi (2023-yil, 20 ta korxonada)

T/r	Korxon nomi	Tarmoq	Hisobot dasturi	Raqamli shakl (%)	Bulutli texnologiya	AI elementlari
1	Alfa Savdo LLC	Savdo	1C	95%	Ha	Yo‘q
2	UzAutoTech	Sanoat	SAP	100%	Ha	Ha
3	Sifat Agro	Qishloq xo‘jaligi	Excel	70%	Yo‘q	Yo‘q
4	TexnoServis	Texnika xizmati	1C	90%	Ha	Yo‘q
5	AvtoTa‘mir	Transport	Excel	65%	Yo‘q	Yo‘q
6	UzOilGroup	Energetika	SAP	100%	Ha	Ha
7	GreenFarm	Qishloq xo‘jaligi	Excel	60%	Yo‘q	Yo‘q
8	TechTrans LLC	Transport	1C	80%	Ha	Yo‘q
9	AgroMarket	Savdo	Excel	55%	Yo‘q	Yo‘q
10	UzMedTech	Sog‘liqni saqlash	SAP	100%	Ha	Ha
11	BioPharm	Farmatsevtika	1C	85%	Ha	Ha
12	MegaStroy	Qurilish	1C	90%	Yo‘q	Yo‘q
13	AquaService	Xizmat ko‘rsatish	Excel	65%	Yo‘q	Yo‘q
14	TexnoMash	Mashinasozlik	SAP	100%	Ha	Ha
15	EcoPrint	Matbaa	Excel	60%	Yo‘q	Yo‘q
16	LuxDecor	Dizayn	1C	80%	Yo‘q	Yo‘q
17	AgriTech	Agrosanoat	Excel	70%	Yo‘q	Yo‘q
18	TashAvia	Transport	SAP	100%	Ha	Ha
19	InnoLight	Elektronika	SAP	100%	Ha	Ha
20	OrientTrade	Savdo	1C	85%	Ha	Yo‘q

Jadvaldan ko‘rinib turibdiki, SAP, 1C kabi zamonaviy dasturlar asosan yirik sanoat va xizmat ko‘rsatish korxonalarida joriy etilgan. Excel dasturida yuritilayotgan buxgalteriya hisoboti kichik va o‘rta korxonalarda ustunlik qilmoqda. AI (sun‘iy intellekt) elementlari faqat 6

ta korxonada (30%) qo'llanilgan, bu raqamli texnologiyalar hali to'liq tatbiq etilmaganidan dalolat beradi. Bulutli texnologiyalardan foydalanuvchi korxonalar ulushi esa 55% ni tashkil etadi (1-jadval).

2-jadval

Korxonalarda buxgalteriya hisobotining shaffoflik darajasi (ballik tizimda, 100 ballik)

T/r	Korxon nomi	Tarmoq	Standartlarga moslik	Ochiqlik	Vaqtida taqdim	To'liqlik	Umumiy ball
1	UzAutoTech	Sanoat	25	25	20	20	90
2	UzOilGroup	Energetika	25	23	18	19	85
3	InnoLight	Elektronika	24	22	18	19	83
4	UzMedTech	Sog'liqni saqlash	23	21	18	18	80
5	BioPharm	Farmatsevtika	22	20	17	17	76
6	TexnoMash	Mashinasozlik	20	20	17	17	74
7	TechTrans LLC	Transport	18	19	16	15	68
8	LuxDecor	Dizayn	17	18	16	16	67
9	MegaStroy	Qurilish	16	18	16	15	65
10	Sifat Agro	Qishloq xo'jaligi	15	17	15	15	62

O'rtacha umumiy ball 74.5 ni tashkil etdi. Yirik sanoat va energetika tarmoqlaridagi korxonalar yuqori natijalarni ko'rsatgan bo'lsa-da, qishloq xo'jaligi va xizmat ko'rsatish sohalarida bu ko'rsatkich past bo'lib chiqdi. Bu shuni anglatadiki, shaffoflik darajasi texnologik imkoniyatlar, ichki nazorat va moliyaviy boshqaruv malakasiga bog'liq (2-jadval).

3-jadval

Ichki nazorat tizimining mavjudligi va auditorlik natijalari

T/r	Korxon nomi	Ichki audit	Audit topilmalari soni	Og'ir xatolar	Tuzatuv chorasi	Baholash
1	UzAutoTech	Bor	3	0	Ha	Yaxshi
2	UzOilGroup	Bor	2	0	Ha	Yaxshi
3	InnoLight	Bor	4	1	Ha	Yaxshi
4	UzMedTech	Bor	5	1	Ha	Yaxshi
5	BioPharm	Bor	6	1	Ha	O'rtacha
6	TechTrans LLC	Yo'q	11	4	Yo'q	Past
7	AgroMarket	Yo'q	12	4	Yo'q	Past
8	AquaService	Yo'q	10	3	Yo'q	Past
9	GreenFarm	Yo'q	9	3	Yo'q	Past
10	Sifat Agro	Yo'q	8	2	Yo'q	Past

10 ta korxonada ichki audit mavjud bo'lib, ularda og'ir moliyaviy xatolar deyarli aniqlanmagan. Ichki audit yo'q bo'lgan korxonalarda esa xatoliklar soni o'rtacha 10 tani tashkil etdi. Bu esa ichki nazorat tizimining hisobotlar sifati uchun muhim vosita ekanligini isbotlaydi. Baholash mezonlari asosida ichki audit mavjud korxonalar yaxshi natijalarga ega (3-jadval).

Hisobotlarning xalqaro standartlarga (IFRS) mosligi

T/r	Korxonona nomi	IFRS amalda	Standartlar soni	Malakali xodimlar	Moslik (%)	Audit bahosi
1	UzAutoTech	Ha	7	5	85%	Yuqori
2	UzOilGroup	Ha	7	4	83%	Yuqori
3	InnoLight	Ha	6	4	80%	Yuqori
4	UzMedTech	Ha	6	3	78%	Yuqori
5	BioPharm	Qisman	5	3	74%	O‘rtacha
6	TexnoMash	Qisman	4	2	70%	O‘rtacha
7	LuxDecor	Yo‘q	2	1	45%	Past
8	TechTrans LLC	Yo‘q	0	0	30%	Past
9	GreenFarm	Yo‘q	0	0	25%	Past
10	AgroMarket	Yo‘q	0	0	20%	Past

Faqat 4 ta korxonona (20%) IFRS standartlarini to‘liq joriy etgan, yana 2 tasi qisman tatbiq qilgan. Bu korxonalarda audit baholari yuqori va investorlar uchun ishonchlilik darajasi yuqori. Malakali IFRS mutaxassislarining soni bu korxonalarda 3-5 nafarni tashkil etmoqda. Qolgan korxonalarda esa xalqaro standartlar deyarli mavjud emas (4-jadval).

Umumiy statistik xulosalar:

- Raqamlashtirish darajasi (korxonalar o‘rtasida): 74%
- Bulutli texnologiyalarni qo‘llanishi: 55%
- AI texnologiyalari tatbiqi: 30%
- O‘rtacha shaffoflik balli: 74.5/100
- Ichki audit tizimi mavjud korxonalar: 50%
- IFRS to‘liq yoki qisman joriy etilgan korxonalar: 30%

Bu natijalar shuni ko‘rsatadiki, O‘zbekistonda buxgalteriya hisobini shaffoflashtirishda hali yechimini kutayotgan muammolar mavjud bo‘lib, ularni bartaraf etishda axborot texnologiyalari, malakali kadrlar va nazorat tizimlarining muhim o‘rni bor.

Xulosa va takliflar

Tadqiqot davomida amalga oshirilgan tahlillar va statistik ma‘lumotlar asosida quyidagi asosiy xulosalarga kelindi:

Birinchidan, O‘zbekistondagi yirik va o‘rta korxonalar buxgalteriya hisobotlarini shakllantirishda zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanmoqda, biroq kichik biznes subyektlarida bu jarayon sekin kechmoqda. Raqamlashtirish darajasi 74% bo‘lishiga qaramay, u to‘liq avtomatlashtirilmagan bo‘lib, bu ko‘plab xatolarning manbai hisoblanadi.

Ikkinchidan, ichki audit tizimi mavjud bo‘lgan korxonalarda moliyaviy xatoliklar soni sezilarli darajada kam bo‘lib, buxgalteriya hisobotlari ishonchli va shaffof bo‘lishiga xizmat qilmoqda. Audit topilmalari va xatoliklar soni ichki nazorat tizimi bilan teskari proporsional bog‘liqlikda ekanligi aniqlangan.

Uchinchidan, xalqaro moliyaviy hisobot standartlari (IFRS) joriy etilgan korxonalarda shaffoflik, aniqlik va auditorlik baholari yuqori. Ammo 20 ta o‘rganilgan korxonadan atigi 8

tasida bu standartlar to‘liq yoki qisman joriy qilingan. Bu esa moslik darajasining o‘rtacha 78% atrofida bo‘lishini, qolganlarida esa bu ko‘rsatkich 40% dan past ekanligini anglatadi.

To‘rtinchidan, buxgalteriya hisobotlarida ochiqlik va to‘liqlik mezonlari yetarlicha ta‘minlanmagan. Shu sababli moliyaviy axborotlardan samarali foydalanish va tahlil qilish imkoniyatlari cheklangan.

Yuqoridagilardan kelib chiqib, quyidagi takliflar ishlab chiqildi:

1. Axborot texnologiyalarini joriy etishni rag‘batlantirish – kichik va o‘rta korxonalar uchun subsidiya va grant asosida zamonaviy buxgalteriya dasturlarini joriy etish.

2. Ichki audit tizimlarini qonuniy asosda joriy qilish – 2026-yildan boshlab yirik korxonalar uchun ichki nazorat va audit bo‘limlarini majburiy tartibda tashkil etishni joriy qilish.

3. IFRS bo‘yicha milliy o‘quv dasturlarini kengaytirish – buxgalterlar va auditorlar uchun xalqaro standartlar asosida malaka oshirish kurslarini sertifikatlangan tarzda amalga oshirish.

4. Buxgalteriya hisobotlarini elektron platformalar orqali topshirishni majburiylashtirish – Moliya vazirligi tomonidan yagona elektron hisobot platformasi ishlab chiqilishi zarur.

5. Audit organlari faoliyatini mustahkamlash – mustaqil auditorlik tashkilotlarini litsenziyalash va ularning faoliyatini xalqaro standartlar asosida baholash tizimini joriy etish.

6. Normativ-huquqiy bazani yangilash – buxgalteriya hisobi bo‘yicha mavjud me‘yoriy hujjatlarni xalqaro standartlarga mos holga keltirish.

Yuqoridagi takliflar amalga oshirilganda O‘zbekiston Respublikasida buxgalteriya tizimi zamonaviy, shaffof va xalqaro tajribaga mos bo‘lgan professional platformaga aylanadi. Bu esa iqtisodiyotni boshqarishning sifatini sezilarli darajada oshiradi, investorlar ishonchini mustahkamlaydi va makroiqtisodiy barqarorlikka xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

[1] Yusupov X. “Raqamli iqtisodiyot sharoitida buxgalteriya axborot tizimlarini takomillashtirish”, Toshkent, 2020.

[2] Jo‘rayev D. “Moliyaviy shaffoflik va buxgalteriya hisobining o‘zaro bog‘liqligi”, Iqtisodiyot va innovatsiyalar, 2019.

[3] Ahmedova G. “IFRS va milliy hisobot standartlari: uyg‘unlik yo‘nalishlari”, TDIU nashrlari, 2021.

[4] Qurbonov A. “Ichki nazorat tizimlari va hisobot sifati”, Moliyaviy tadqiqotlar, 2022.

[5] Xolmirzayev B. “Davlat byudjeti buxgalteriyasi: muammolar va takliflar”, Buxgalteriya va audit jurnali, 2018.

[6] Usmonova M. “Moliyaviy tahlilda buxgalteriya ma‘lumotlari”, Toshkent moliya instituti, 2017. [7] Safarova N. “Axborot texnologiyalari va buxgalteriya”, 2020.

[8] Karimov L. “Milliy hisob tizimi: nazariy va amaliy jihatlar”, 2019.

[9] Qodirov J. “Buxgalteriya hisobotida shaffoflik mezonlari”, 2021.

[10] Rajabov D. “Audit va hisob yuritishdagi zamonaviy yondashuvlar”, 2023.

[11] To‘rayev S. “Moliyaviy axborotning ishonchliligi”, 2022.

[12] Yo‘ldoshev N. “O‘zbekistonda buxgalteriya hisobining transformatsiyasi”, 2023.

[13] Muvaffaqiyatli moliyaviy boshqaruvning asosiy elementlari (mualif ishlanmasi)